

Guellou
Le Gaulois

ER MISSIONÉR.

Kenavo d'oh , me zad , ha d'oh , me mam tinér ,
Kenavo d'oh , kérent , amièd ha bredér !
Bet en nean kenavo ! Eid er huéh devéhan ,
Èr bed-men hemb arvar , hiniw en hou kuélan.
Bout hun nès hoah bredér ér puar horn ag er bed ,
Édan perh Lucifer a bêl amzér dalhet ;
Eit monnèt d'ou zennein ag ou sklavaj méhus ,
Torrein ou liameu , ou gouni de Jesus ,
Eit m'hum gavehemb ol én nean zou hur gùir bro ,
È han ker pèl doh-oh : kenavo , kenavo !
Nezen , én ur gajjein é zar ged ou dareu ,
È kuit er missionér , é kreis en huannadeu.
Kentéh , a bazeu bras , é ha de vord er mor ;
Ambarket-é déjà , sawet-é en éor ;
Un ahuel fresk a huéh hag a garg er mizen ,
En deur é pèn er vâg a feut hag a chumen ;
Bréh-izél a bélla , a seblant izellat ,
Hum gajj ged er hogus dirak é zeulegad ;
A bep-tu ne huel mui meit en nean hag er mor ;
Beta bremen cherret , é galon a zigor ;
Contein a hra déjà en hent en dès trézet
Hag ol é chonj a zou ged é dud gouiv kâret.
Neoah Satan er gùél hag a gri get counar :

« Vennein a hrant enta , ér puar horn ag en doar ,

- » Dismant me ranteleah , me lezel me hunan
» Ha ma vein milliget é kalon peb-unan !
» N'ou dès ind groeit erhoalh é tiskar me zampleu ,
» Doh me laquat ér méz ag er haërran broïeu !
» Bet él léhieu péllan red-é hoah m'ou guélein
» É tonnèt d'em dispriz ha d'hobér brezel d'ein.
» Imbèr, ma n'ou harzan , é teint bet ar me zron
» Hag a ziar me fèn é skrapeint me houron.
» Guéharal , én nean memb , me zalhas pèn doh Doué ,
» Me skleijas ar me lerh kalz ag é sujité.
» Aweit kemér ou lèh , gouli de virhuikin ,
» Ean a grouéas mab-dèn doh é limaj divin ;
» Ha mé , aweit gouni mab-dèn doh-t-hou haval ,
» Ne mès bet kin dobér nameit ag un aval.
» É Vab a zas goudé ag é berth ar en doar :
» Mé , m'el lakas d'er marw ar er manné kalvar ;
» Hà ne solehen ket bagig ur missionér ?
» Hà ne flastrehen ket é gorr doh er rehér ?
— Kentéh de zan en doar ur garriolen tan ,
Beannoh eid en ahuel en dès doughet Satan
Beta sôl en ihuern. Azé , én ur hroh don ,
É talh en Eutru Doué , avel én ur prison ,
En ahuel digampen , en tampesteu trouzus ,
Er brogon , el luhèd hag er gurun spontus ,
Goah a veid er blaidi , d'er gouyan ér hoèdeu ,
É klah donnèt ér méz , torrein ou ranjenneu ,
É hudant hemb arsaw étal en or cherret ,
Satan memb a hëris ar é dron azéet.
Ind a bunché bean , kenevé m'ou dalhër ,
Én nean , ér mor , én doar , én ærr ag en amzèr ;
Chetui perak é mant , é prisonieu tihouel ,
Goleit get rehër bras ha mannéieu ihuel ;
Ha Doué kent ou lezel ér méz ag ou groheu
Ne lam jaméz er brid a ziar ou fenneu.

Satan én é gounar a sko tor er manné ,
Er feut hag en digor. Kentéh èl un armé
En ahuel a achap ér méz a leih en or ,
E bun , e chip en doar , e rid aben d'er mor ,
Hi zreboul abéh kaër , hi lak a bebeil pen
Hag a roul dirak-t-hai bet en aud en houlen ;
En dud a gri spontet , er fardaj a huittèl
Ha bâg er missionér ar er mor a vransèl.
En un taul er hogus a lam én un diwat
Hag en nean hag en dé a zan ou deulegad ;
È kreis un noz tihouel , er gurun , el luhèd ,
Ne ziscoant meit er marw d'er geah vartelodèd.
En tampest a griwa , en ahuel é punein
A sko a dréz ér gouil , a lak el lestr de droein ,
Er stur a gri , a darh , ar hé hoarnaj merglet ,
Hag er vâg ér hosté d'en houlen zou foèttet.
Er mor , èl ur manné , a foenv hag a chumen ;
Touchant tost d'er hogus é mant ar en houlen ;
Touchant d'ou deulegad er mor , én ur feutein ,
A zizolo en doar hag er sabl é verwein.
Nezen é creis el lorh , — ind ou dès el laret , —
Peb-unan a huel reih , doh er huern vras speignet ,
Èl ul lon hérisus , Satan ean-memb , Satan
È huéhein ag é vèg hag er souffr hag en tan.
Peb-unan a grèd bout én é zehuéhan ér !
Kentéh ar é zeulin é kouéh er missionér ,
È sàw é zorn d'en nean , én ul larèt de Zoué :
« Ar en doar èl én nean bet groeit hou volanté.
» Aveit kreskein hou kloër e mès kuitteit mem bro ,
» D'em zud hag amièd , lavaret kenavo ;
» Ma ne vélitan ket predèg hou ç'Aviel ,
» Keméret , keméret mem buhé , Tad santel ;
» Kerklous é d'ein ér mor bout biwans er peskèd
» Èl bout idan en doar magadur er prinwèd.

- » Mez, ó Doué me halon, keméret me inean,
- » Tenuet-hi devad-oh hiniw de vlein en nean.
- » Doh Satan é counar goarnet me hansortéd,
- » Ha d'hou pugalé peur, d'er geah huguenaudéd,
- » Eit diskein hou lézen, konz a hou mab Jesus,
- » Oh ! kasset bean, m'hou pèd, missionerion gredus !
- » Deustou mé ma gùel d'ein mont hiniw d'hou joéieu,
- » Ne déhan ket neoah é raug er poénieu. »

Kentéh Doué ged ur sèl en dès skarhet Satan,
Ranjennet en ahuel, dismantet en harnan ;
Er mor a zou douseit, en nean a zizolo,
Er hogus hum zistréh hag en heol hum zisko ;
Ol en dud ar er pont a drugairéka Doué,
A gan gloër de Vari, d'er Sænt ha d'en Ælé.
Sewel a hrér neoah er gouil de lein er huern,
Un ahuéleinig fresk a huéh ag er holern
Hag a garg er gouillieu. Er vâg èl ur sign gùen
A riskl ar er mor plén hemb doujein en houlen.
Neoah arlerh en dout, épad un hir an:zér,
Trézet mor hemb arsâw, é huel er missionér
En audeu a glaské hag é dud gouiv kâret ;
É galon ged ur joé en dès én-hou bleuet.
Ur groéz koéd én é zorn, kentéh d'er bayanéd,
Rangennet a huersou idan perh en diauléd,
É predég hemb arsâw un Doué, un Doué hemb kin
A zou bet a viscoah, e vou de virhuikin,
Un Doué krouécour en nean hag er mor hag en doar,
Enèbour d'er ré fal, ha mab d'en neb er har.
Nezen é tizolo ardeu tihouel Satan
Eit doughcin d'er pèhéd hun tad ha mam ketan,
Ha gronnein ér memb goal ol en dud ag er bed,
Bugalé maleurus un tad déshéritet.
« N'hur boé kin, emé-ean, n'hur boé kin de hortoz
» Nameit kolér un Doué, nameit er bassefoz.

» A vlein en nean neoah , Doué perpet truhéus
» A zigas ar en doar é vab kâret Jésus ,
» Aveit diskein d'en ol en hent a ia d'en nean
» Ha merwel ar ur groéz eit prenein hun inean. »
Ind er cheleu suéhet ; imbèr ar é bazeu
É ridant guet hirreah eit kleuèt é gonzeu.
É kreiz er beuranté , é kreiz en díovér ,
Hemb-dischuéh nag arsaw é rid er missionér
Ar er mannéieu raus hag ér hoédeu donnan
Aveit scriw lézen Doué é kalon peb-unan.
Imbèr idan en hach é kouéh er faus douééd ,
Lakeit a béhieu dré zorn er bayannéd.
Ér puar horn ag er vro ne glewér meit ur han :
Gloër d'en tad, gloër d'er mab ha gloër d'er speréd-glan.
Gúélèt a hra bamdé dirak é zeulegad
É vanden é kresquein hag ou gred é kriwat ;
Mez , na douset ur joé eid é galon tinér !
O na kaërret un dé aveid er missionér !
Deit-ind , deit-ind ér fin er vélean gredus
A houlenné gùersou dré bedenneu nerhus.
Nezen avel un tad é mesk é vugalé.
Er missionér eurus a dremén é vuhé.
Gúélèt a hrér neoah , é dorn un ælik gùen ,
Ur gouron liguernus ag en nean é tischen :
Inean er missionér , beannoh eid en ahuel ,
E neij devad hé Doué , d'er boneur éternel.

Quelleau

ER GEAH VAM.

(Histoer arrihuet ér blai 1833, én un inisen tost de Wénéd.)

Doué, étré men divréh, lakeit mem bugalé,
Ha lamet get ou mam er rest ag hé buhé.

- Piw-é er geah voez-sé a drez en inisen?
Perak é taul hé sel én tu-hont, én tu-men,
Guéh trema Sant-Armel ha guéh trema Saràu?
Hi a chouk eid ouilein, eit sellèt hi a sàu.
Hà kollet hi dès hi hé dén, hé bugalé?
Cheleuamb hé honzeu : « O men Doué ! ò men Doué !
» Ne huélan tam ou bag ! ... Me femb kroadur zo
marw.
- Men Doué, konfortet-hi én un ankin ker garw. —
» Ah ! kaër e mès sellet, ou bag tam ne huélan.
» Er mor a zou ker vil hag ou bag ker bihan !
» Mé-é en dès kasset mem bugalé d'er marw.
- Men Doué, konfortet-hi én un ankin ker garw. —
» Perak en ou lausken de monnèt de Surhur !
» Pe vehent é Saràu, pé marsé én Ilur ? (1)
» Ne huélan tam ou bag ! Er mor en dès lonket
» Me femb kroadur ! Ou femb é veint boed er pesked.
- (1) Ilur, inisenik.

- » Mé-é en dès kasset mem bugalé d'er marw.
— Men Doué, konfortet-hi én un ankin ker garw. —
» Hemb me heah vugalé , petra a hrein ér bed?
» Petra a larein-mé d'ou zad? Oh! me fried
» A rei d'ein é valloh! Té-é, mam dinatur,
» Té-é en dès baiet , té-memb , me femb kroadur! —
» Me zelié en dout euv ag er goal-amzér ;
» Perak en ou lausken , get ur vag ken distér ,
» De monnèt ar er mor? O glahar! ô poén garw !
» Mé-é en dès kasset mem bugalé d'er marw !
» Doué , étré men divréh , lakeit mem bugalé ,
» Ha lamet get ou mam er rest ag hé buhé. »

— Er geah vam glaharet a ias é tro en dé
Guéh d'en aud eit sellèt doh bag hé bugalé ,
Guéh d'hé zi eid ouilein , ha d'en ilis liez
Eid ou lakat édan goarnation er Werhiez. —

- « Cheleuet ur geah vam , ô mam ken truhéus !
» Aweit mem bugalé pedet hou mab Jesus ! »

— Ha nezé hé halon a voughé ged er boen ;
Hé huannadeu , hé dar a oé hé ol peden.
En noz a dremenat , noz hir eid er geah vam ;
Er mitin en trenoz a dremenat , ha tam
Ne spurmantér er vag é tont a Sant-Armel ;
Bag erbet a Saràu ! Goudé kreisté ur goel
A sàu a Bor-el-laer (1), a gosté en Ilur ,
A za én aud é Arh ! (2) « Biw-é me femb kroadur !
» Oh ! brehateit e mès , men Doué , mem bugalé !
» Lamet get-n-ein bermen er rest a mem buhé ! »

(1) Léh étal er mor , é parrès Saràu.

(2) Inisen étal Wéned.

Le Goullivren